



NOTAT

Dato: 7. april 2010
Kontor: Internationalt

Samlenotat til brug for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22. – 23. april 2010

Dagsordenspunkt 10): Kommissionens handlingsplan om implementering af Stockholm-programmet – såvel Integrationsministeriets som Justitsministeriets område	2
Dagsordenspunkt 11): Rådets afgørelser om henholdsvis undertegnelse og indgåelse af en aftale mellem Unionen og Tyrkiet vedrørende tilbagetagelse af personer med ulovligt ophold*	5
Dagsordenspunkt 12): Status for gennemførelsen af visuminformationssystemet (VIS)	9
Dagsordenspunkt 13): Canada og visumreciprocitet	12
Dagsordenspunkt 14): Udkast til rådsbeslutning om supplerung af Schengen-grænsekodeksen for så vidt angår overvågning af de ydre søgrænser inden for rammerne af det operative samarbejde, der samordnes af FRONTEX* (KOM(2009)658 final)	15

Dagsordenspunkt 10): Kommissionens handlingsplan om implementering af Stockholm-programmet – såvel Integrationsministeriets som Justitsministeriets område

Nyt notat

Resumé:

Som opfølgning på Det Europæiske Råds vedtagelse af Stockholm-programmet den 11.-12. december 2009 vil Kommissionen på rådsmødet præsentere sin handlingsplan for programmets implementering. Stockholm-programmet udgør arbejdsprogrammet på området for retlige og indre anliggender i perioden 2010 til 2014. Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, og nærhedsprincippet er derfor ikke relevant. Regeringen er overordnet positiv over for Stockholm-programmet og finder det vigtigt at få fastlagt den nærmere ramme for udmøntningen af programmet.

1. Baggrund

Det Europæiske Råd (DER) fastlagde på sit møde i Tampere i 1999 de politiske retningslinjer og delmål for de følgende fem års udmøntning af Amsterdam-traktatens enkelte bestemmelser på området for retlige og indre anliggender. Denne såkaldte Tampere-køreplan udløb den 1. maj 2004.

Herefter fastlagde DER på sit møde den 4.-5. november 2004 et nyt flerårigt arbejdsprogram "Haag-programmet" til styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i EU. DER opfordrede Kommissionen til at fremlægge en handlingsplan i 2005 med forslag til konkrete tiltag og en tidsplan for vedtagelsen og gennemførelsen. Der blev efterfølgende i juni 2005 vedtaget en samlet handlingsplan om implementeringen af Haag-programmet. Haag-programmet udløb ved udgangen af 2009.

På Det Europæiske Råds møde den 10.-11. december 2009 blev et nyt flerårigt arbejdsprogram på området for retlige og indre anliggender, det såkaldte Stockholm-program, for perioden 2010-2014 vedtaget. Det Europæiske Råd opfordrede samtidig Kommissionen til at fremsætte en handlingsplan for programmets implementering, der skal vedtages senest i juni 2010.

Kommissionen forventes at vedtage fremsættelsen af sin handlingsplan til implementering af Stockholm-programmet på sit møde den 20. april 2010. Handlingsplanen vil angå initiativer både inden for Integrationsministeriets og Justitsministeriets område.

På rådsmødet den 22.-23. april 2010 forventes Kommissionen at præsentere handlingsplanen for Rådet.

2. Formål og indhold

Handlingsplanen vil indeholde forslag til implementering af Stockholm-programmet.

Stockholm-programmets 6 hovedprioriteter er 1) fremme af unionsborgerskab og grundlæggende rettigheder, 2) et Europa for ret og retfærdighed blandt andet med henblik på at gøre det lettere for borgerne at få deres sager for domstolen overalt i EU, 3) et Europa, der yder beskyttelse, med fokus på at udvikle en strategi for den indre sikkerhed i EU, 4) adgang til Europa i en globaliseret verden, hvor visum- og grænsepolitikken skal tage hensyn til adgang for personer med en legitim interesse og samtidig garantere borgernes sikkerhed, 5) et Europa for ansvar, solidaritet og partnerskab i migrations- og asylansøgere, der vedrører iværksættelse af en egentlig indvandrings- og asylopolitik, bekæmpelse af den ulovlige indvandring og styrket integration, og 6) Europas rolle i en globaliseret verden, der understreger vigtigheden af den eksterne dimension i forhold til EU's politikker på området for retlige og indre anliggender.

Det nærmere indhold af handlingsplanen kendes endnu ikke.

3. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Kommissionens handlingsplan om implementering af Stockholm-programmet har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Eventuelle retsakter, der måtte blive vedtaget som led i gennemførelsen af det nye program, vil blive fremsat med hjemmel i afsnit V i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsområde, og de vil derfor som udgangspunkt være omfattet af Protokollen om Danmarks Stilling.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit V i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsområde, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit V i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsområde, træffer Danmark i henhold til artikel 4 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Eventuelle nye forslags konsekvenser for dansk ret vil blive vurderet efter fremsættelsen.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er overordnet positiv over for Stockholm-programmet og finder det vigtigt at få fastlagt den nærmere ramme for udmøntningen af programmet.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der er ikke kendskab til officielle tilkendegivelser om andre landes holdning til sagen.

6. Høring

Sagen har været sendt i skriftlig procedure i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) forud for rådsmødet den 22. – 23. april 2010.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

8. Nærhedsprincippet

Sagen vurderes ikke at have relevans i forhold til nærhedsprincippet. Forslag som udspringer af handlingsplanen, vil efterfølgende skulle vurderes selvstændigt i forhold til nærhedsprincippet.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Fastlæggelsen af en handlingsplan for implementeringen af Stockholm-programmet har ikke i sig selv hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, administrative, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser.

Såfremt der efterfølgende som led i gennemførelsen af det nye program på området for retlige og indre anliggender bliver vedtaget nye EU-retsakter, vil disse retsakter kunne medføre statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser, som det ikke er muligt at skønne over på nuværende tidspunkt. Eventuelle nye forslags statsfinansielle konsekvenser vil blive vurderet ved fremsættelsen.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Udvalgene blev orienteret om selve Stockholm-programmet forud for rådsmødet for retlige og indre anliggender den 30. november og 1. december 2009.

Dagsordenspunkt 11): Rådets afgørelser om henholdsvis undertegnelse og indgåelse af en aftale mellem Unionen og Tyrkiet vedrørende tilbagetagelse af personer med ulovligt ophold*.

Nyt notat.

Resumé:

Kommissionen er tæt på den afsluttende fase i forhold til at afslutte forhandlingerne med Tyrkiet om en tilbagetagelsesaftale, Kommissionens forslag til rådsafgørelser foreligger endnu ikke, men vil indeholde bestemmelser om Unionens undertegnelse og indgåelse af en tilbagetagelsesaftale med Tyrkiet. Rådsafgørelserne har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danmark deltager som følge af forbeholdet ikke i vedtagelsen af forslagene. Regeringen er positiv over for indgåelse af en tilbagetagelsesaftale mellem EU og Tyrkiet og vil tage vedtagelsen af de to rådsafgørelser til efterretning.

1. Baggrund

Kommissionen fik på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28.-29. november 2002 mandat til at føre forhandlinger med Tyrkiet med henblik på indgåelse af en aftale om tilbagetagelse mellem Fællesskabet (nu Unionen) og Tyrkiet.

Kommissionen ventes snarest at fremsætte forslag til rådsafgørelser om henholdsvis undertegnelse og indgåelse af en aftale mellem Unionen og Tyrkiet om tilbagetagelse af personer med ulovligt ophold.

Kommissionens forslag forventes fremsat under henvisning til Lissabon-traktatens artikel 79, nr. 3, sammenholdt med artikel 218, stk. 5 og 6, litra a.

Forslag om undertegnelse skal vedtages med kvalificeret flertal i Rådet. Forslag om indgåelse af aftalen vedtages med kvalificeret flertal i Rådet efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit V i TEUF, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22.-23. april 2010 ventes Kommissionen at orientere om fremskridt i forhandlingerne, og forslaget til rådsafgørelse om undertegnelse af aftalen ventes vedtaget på et rådsmøde snarligt derefter.

* Forslaget ventes fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEUF, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling finder derfor anvendelse.

Forslag til rådsafgørelse om indgåelse af tilbagetagelsesaftalen forventes vedtaget på et efterfølgende rådsmøde, når Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse.

2. Formål og indhold

Forhandlingerne mellem Kommissionen og Tyrkiet om en tilbagetagelsesaftale er nu gået ind i den afsluttende fase. Når forhandlingerne er afsluttet, vil Kommissionen snarest derefter fremsætte forslag om undertegnelse og indgåelse af aftalen. Disse forslag foreligger endnu ikke.

Den ene rådsafgørelse ventes at bemyndige formanden for Rådet til at udpege den person, der på Unionens vegne skal undertegne aftalen mellem Unionen og Tyrkiet. Den anden rådsafgørelse ventes at vedrøre aftalens efterfølgende indgåelse og godkendelse på Unionens vegne.

Tilbagetagelsesaftalen ventes blandt andet at fastslå parternes forpligtelse til at tilbagetage egne statsborgere med ulovligt ophold på Unionens eller Tyrkiets område, samt – under visse omstændigheder – statsløse personer og tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold på Unionens eller Tyrkiets område.

Aftalen ventes endvidere at indeholde bestemmelser, der regulerer procedurer og øvrige vilkår for tilbagetagelse af personer med ulovligt ophold, herunder i forhold til bevis for nationalitet og udstedelse af rejsedokumenter.

Aftalen ventes tillige at indeholde bestemmelser om beskyttelse af personlige oplysninger i forbindelse med behandling af sager om tilbagetagelse.

Der vil i tilknytning til aftalen være indsat en erklæring om det ønskelige i, at Danmark og Tyrkiet snarest indgår en tilsvarende bilateral aftale.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Vedtagelsen af de to rådsafgørelser har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da de er omfattet af Danmarks forbehold på området for retlige og indre anliggender. Unionens aftale om tilbagetagelse har derfor heller ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

En indgåelse af en tilsvarende bilateral tilbagetagelsesaftale mellem Danmark og Tyrkiet forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for indgåelse af en tilbagetagelsesaftale mellem EU og Tyrkiet og vil tage vedtagelsen af de to rådsafgørelser til efterretning.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

De andre lande støtter Kommissionens bestræbelser på at afslutte forhandlingerne med Tyrkiet om en tilbagetagelsesaftale og ventes at støtte vedtagelsen af forslagene, når disse foreligger.

6. Høring

Sagen har været sendt i skriftlig høring i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandrings-samarbejdet (SPAIS) forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22.- 23. april 2010.

Amnesty International har den 7. april 2010 indsendt bemærkninger til sagen, hvori de giver udtryk for stærk bekymring for, at Danmark og EU med en kommende aftale med Tyrkiet kan risikere at bryde non-refoulement princippet, hvis det viser sig, at tredjelandstatsborgere udvises fra Tyrkiet uden at have haft mulighed for at søge asyl, hvis de reelt havde krav på beskyttelse.

Amnesty International håber på denne baggrund, at EU og Danmark vil genoverveje bestemmelserne om udsendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold i en tilbagetagelsesaftale med Tyrkiet.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal i henhold til Lissabon-traktatens artikel 218, stk. 6, litra a, v) godkende aftalen, hvilket vil ske efter undertegnelsen.

8. Nærhedsprincippet

Medlemsstaterne kan alene opnå en ensartet aftale med Tyrkiet om tilbagetagelse via en aftale mellem EU og Tyrkiet. Nærhedsprincippet ses derfor overholdt.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Vedtagelsen af de to rådsafgørelser har ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark, da forslagene er omfattet af forbeholdet på området for retlige og indre anliggende.

En indgåelse af en bilateral aftale mellem Danmark og Tyrkiet forventes ikke at have hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Rådsafgørelserne om undertegnelse og indgåelse af en tilbagetagelsesaftale mellem Unionen og Tyrkiet har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 12): Status for gennemførelsen af visuminformationssystemet (VIS)

Revideret notat. Ændringer i forhold til rådsmøde den 30. november til 1. december 2009 er markeret med kursiv.

Resumé:

For at sikre fremdriften i gennemførelsen af det fælleseuropæiske visuminformationssystem (VIS) vil der under rådsmødet (retlige og indre anliggender) blive orienteret af formandskabet og Kommissionen om status for gennemførelsen af VIS. Da der alene er tale om et orienteringspunkt, har sagen ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, ligesom nærhedsprincippet ikke er relevant. Regeringen vil tage orienteringen til efterretning.

1. Baggrund

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2008 om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen) blev vedtaget den 9. juli 2008.

VIS-forordningen trådte i kraft den 2. september 2008, men vil først blive anvendt af medlemsstaterne fra datoen, hvor VIS idriftsættes. Det vil sige, når den centrale VIS-database og kommunikationslinjerne mellem medlemsstaterne og den centrale VIS-database er meldt klar til brug, og når alle medlemsstaterne har meddelt Kommissionen, at de har truffet de nødvendige tekniske og juridiske foranstaltninger til indsamling og fremsendelse af oplysninger relateret til visumsagsbehandling. Den officielle dato herfor blev i december 2008 fastlagt til december 2009, men blev på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november til 1. december 2009 udsat til december 2010.

Rådet vedtog den 27.-28. november 2008 konklusioner om oprettelsen en koordineringsmekanisme kaldet "VIS' venner", der skal understøtte udviklingen og gennemførelsen af de nationale dele af VIS projektet og deres tilknytning til den centrale del af VIS.

VIS' venner har det siddende EU-formandskab som formand, og gruppen sammensættes af embedsmænd på højtstående niveau, som deltager i koordineringen af de nationale og Kommissionens forberedelser til VIS.

Udviklingsarbejdet med VIS i efteråret 2008 har ført til, at Kommissionen på det første møde i VIS' venner, der blev afholdt den 17. december 2008, oplyste, at det kan forventes, at udrulningen af VIS kan starte omkring nytår 2009/10.

Under rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 21. september 2009 blev det konstateret, at både Kommissionen og visse medlemslande er forsinkede i gennemførelsesprocessen, hvorefter udrulningen af VIS næppe ville ske før september 2010. Formandskabet og

Kommissionen *udarbejdede derefter* en ny tidsplan på baggrund af en undersøgelse af omfanget af de forhold, der *forårsagede* forsinkelsen. *Den nye tidsplan blev fremlagt til* vedtagelse på Rådets møde den 30. november - 1. december 2009, og *Rådet tilsluttede sig* den nye tidsplan, hvorefter VIS vil blive idriftsat per december 2010.

På rådsmødet den 22. - 23. april 2010 forventes formandskabet og Kommissionen at orientere om status for gennemførelsen af VIS.

2. Formål og indhold

For at sikre fremdriften i gennemførelsen af det fælleseuropæiske visuminformationssystem (VIS) vil der under rådsmødet (retlige og indre anliggender) blive orienteret om status for gennemførelsen af VIS.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Da der er tale om et orienteringspunkt, er spørgsmålet om gældende dansk ret ikke relevant. Danmark har i medfør af artikel 5 i Protokol om Danmarks stilling (*efter ikrafttræden af Lisabon-traktaten artikel 4 i Protokol om Danmarks stilling*) givet meddelelse om, at Danmark vil gennemføre VIS i Danmark, hvilket lovgivningsmæssigt er sket ved lov nr. 431 af 1. juni 2008, lov om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af forordning om visuminformationssystemet m.v.).

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil tage orienteringen til efterretning.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

De andre lande forventes at tage orienteringen til efterretning.

6. Høring

Sagen har senest været sendt i skriftlig høring i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) forud for rådsmødet den 22.-23. april 2010.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

8. Nærhedsprincippet

Da der er tale om et orienteringspunkt, har nærhedsprincippet ikke relevans for sagen.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Der er alene tale om et orienteringspunkt, der derfor ikke umiddelbart forventes at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser.

Gennemførelsen af VIS vurderes efter den på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november til 1. december 2009 fastlagte nye tidsplan for VIS at kunne holdes inden for de hidtil afsatte rammer.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er blevet orienteret om VIS i forbindelse med forhandlingerne om VIS-forordningen, som der blev opnået politisk enighed om ved rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007, og som blev vedtaget den 9. juli 2008.

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er blevet orienteret om sagen forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009, den 6. april 2009 og den 4. - 5. juni 2009, den 21. september 2009, den 23. oktober 2009 og *den 30. november til den 1. december 2009.*

Dagsordenspunkt 13): Canada og visumreciprocitet

Revideret notat. Ændringer i forhold til notat forud for rådsmødet den 25. -26. februar 2010 er markeret med kursiv.

Resumé:

Som opfølgning på rådsmødet (retlige og indre anliggender) i februar 2010 forventes det, at Kommissionen på rådsmødet vil præsentere en statusrapport om sagen med henblik på at informere om sine drøftelser med Canada i forhold til at få løftet det genindførte visumkrav over for statsborgere fra Tjekkiet, og at der vil blive lejlighed til en drøftelse blandt medlemsstaterne om sagen. Sagen har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet er ikke relevant for sagen. Regeringen støtter en drøftelse af sagen i rådsregi.

1. Baggrund

Ifølge bilag II i visumforordningen (Rådets forordning EF 539/2001 som ændret ved forordning EF 851/2005) er canadiske statsborgere fritaget for visum ved indrejse til Schengenlande.

Canada ophævede visumpligten for statsborgere fra Tjekkiet i 2007, men genindførte den i juli 2009 under henvisning til en markant vækst i antallet af asylansøgere fra Tjekkiet.

Kommissionen vedtog den 20. oktober 2009 en ad-hoc rapport om genindførsel af visa i Canada over for tjekniske statsborgere (KOM(2009) 562 endelig), hvoraf blandt andet fremgår, at der er tale om første gang et tredjeland genindfører en visumforpligtelse for et EU-land.

På rådsmødet den 23. oktober 2009 præsenterede Kommissionen sin rapport om Canadas genindførsel af visumpligt for tjekniske statsborgere. Der var flere solidaritetstilkendegivelser til Tjekkiet fra andre medlemsstater og støtte til Kommissionens forslag i rapporten om fortsatte mæglingsforsøg og eventuelt genindførelse af visumpligt for bestemte kategorier af canadiske statsborgere (ihændehavere af diplomat- og servicepas). *Sagen blev derudover drøftet på rådsmødet den 25. – 26. februar 2010.*

På rådsmødet den 22.- 23. april 2010 ventes Kommissionen at redegøre for udviklingen i sagen ved fremlæggelse af en statusrapport, og der forudses en drøftelse blandt medlemsstaterne herom.

2. Formål og indhold

Hvis et tredjeland, der er opført på visumforordningens liste (bilag II) over lande, hvis statsborgere er fritaget for visum, indfører visumpligt for en medlemsstats statsborgere, aflægger Kommissionen ifølge visumforordningens artikel 1, stk. 4, litra c, i samråd med den berørte medlemsstat rapport til Rådet. Rapporten kan være ledsaget af et forslag om midlertidig gen-

indførelse af visumpligten for det pågældende tredjelands statsborgere. Rådet træffer senest tre måneder efter et sådant forslag fra Kommissionen afgørelse med kvalificeret flertal.

Tjekkiet er som følge af EU's fælles visumpolitik frataget muligheden for at foretage en egenhændig genindførelse af visumpligt over for canadiske statsborgere. Tjekkiet har imidlertid i medfør af visumforordningen mulighed for egenhændigt at indføre visumpligt for indehavere af diplomat- og tjenestepas, hvilket Tjekkiet, efter det oplyste, har gjort.

Efter rådsmødet den 23. oktober 2009 har Kommissionen været i dialog med Canada og forsøgt mægling med Canada i forhold til at få løftet det genindførte visumkrav over for statsborgere fra Tjekkiet.

I brev af 3. februar 2010 har Canada redegjort for sit syn på sagen, herunder at Canada inden for de sidste 4 år har indført visumfrihed for syv EU lande, at det er Canadas suveræne ret at beslutte, hvilke landes borgere, der er visumpligtige, og at Canada siden visumfrihed blev indført over for Tjekkiet har modtaget næsten 3.000 asylansøgninger fra tjekkiske statsborgere. Canada mener derfor, hverken at det er rimeligt eller proportionalt, at Kommissionen truer med gengældelseskridt.

På sidste rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 25. – 26. februar 2010 redegjorde Kommissionen for sagens status, herunder genåbningen af det canadiske visumkontor i Prag i december 2009 og for det planlagte ekspertforhandlingsmøde mellem Tjekkiet, Canada og Kommissionen den 15. marts 2010.

Kommissionens statusrapport til brug for rådsmødet den 22. – 23. april 2010 foreligger endnu ikke.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en drøftelse af sagen i rådsregi.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der foreligger ikke kendskab til officielle tilkendegivelser om andre landes holdning til sagen.

6. Høring

Sagen har senest været sendt i skriftlig procedure i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) forud for rådsmødet den 22. – 23. april 2010.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

8. Nærhedsprincippet

Da der er tale om spørgsmål om gensidighed i forhold til krav om visum mellem Schengenlandene og et tredjeland, har nærhedsprincippet ikke relevans for sagen.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Sagen har endvidere hverken miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik forud for rådsmødet den 23. oktober 2009 og 25. – 26. februar 2010.

Dagsordenspunkt 14: Udkast til rådsbeslutning om supplerung af Schengen-grænsekodeksen for så vidt angår overvågning af de ydre søgrænser inden for rammerne af det operative samarbejde, der samordnes af FRONTEX*¹ (KOM(2009)658 final)

Nyt notat

Resumé:

Ifølge Schengen-grænsekodeksen står Kommissionen i samarbejde med et udvalg af repræsentanter for medlemsstaterne for at vedtage yderligere retningslinjer for grænseovervågning. Kommissionen har på den baggrund fremsat et forslag om retningslinjer for, hvordan overvågningsaktiviteter, herunder redningsaktioner og ilandsætning af reddede personer, skal foregå, når disse finder sted indenfor rammerne af en fælles FRONTEX-koordineret operation. Forslaget medfører ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet har ikke relevans for sagen. Danmark deltager som følge af forbeholdet ikke i vedtagelsen af forslaget. Forslaget vedtages som led i komitologi-proceduren under Schengen-grænsekodeks. Forordningen udgør en udbygning af Schengen-reglerne, som Danmark i medfør af protokollen om Danmarks stilling har valgt at tilslutte sig på mellemstatsligt grundlag. Regeringen er enig i, at der bør fastlægges fælles retningslinjer for redningsaktioner og ilandsætning af personer ved Frontex-operationer i overensstemmelse med relevante internationale forpligtelser.

1. Baggrund

Behovet for klare regler for deltagelse i fælles FRONTEX-koordinerede operationer til søs er påpeget flere gange af EU's stats- og regeringschefer og fagministre, herunder senest i konklusionerne fra Det Europæiske Råds (DER) møde den 29.-30. oktober 2009, ligesom det indgår i Stockholmprogrammet vedtaget af DER den 11. december 2009.

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 562/2006 af 15. marts 2006 om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks) giver i artikel 12 stk. 5, Kommissionen mandat til i samarbejde med et udvalg af repræsentanter for medlemsstaterne (Schengen-grænsekodekskomiteen) at vedtage yderligere retningslinjer for grænseovervågning efter komitologi-proceduren.

De nærmere regler for vedtagelse af sådanne retningslinjer efter komitologi-proceduren fremgår af Rådets afgørelse 1999/468 af 28. juni 1999 som ændret ved rådsafgørelse 2006/512 af 17. juli 2006 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennem-

¹ Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEUF, afsnit V. Protokollen om Danmarks Stilling, finder derfor anvendelse.

førelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen. Konkret er der tale om forskriftsproceduren med Europa-Parlamentet.

Et udkast til retningslinjer for Frontex-operationer til søs blev drøftet på et møde i Schengen-grænsekodekskomiteen den 19. oktober 2009, og komiteen afgav sin formelle holdning til forslaget. Der blev imidlertid ikke opnået det fornødne kvalificerede flertal til vedtagelse af beslutningen, hvorfor et udkast til rådsbeslutning af 27. november 2009 blev oversendt til Rådet og Europa-Parlamentet den 7. december 2009 i overensstemmelse med komitologi-proceduren.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsområde, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet foranstaltning om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit V i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsområde, træffer Danmark i henhold til artikel 4 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder foranstaltning om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Danmark deltog ikke i vedtagelsen af Schengen-grænsekodeksen (forordning 562/2006/EF), men har efterfølgende i henhold til protokollen om Danmarks stilling ved brev af 8. juni 2006 meddelt, at Danmark har besluttet at gennemføre forordningen i dansk ret. Dette er sket ved lov nr. 301 af 19. april 2006.

Det fremgår af Kommissionens forslag, at Danmark herefter er forpligtet til at gennemføre rådsbeslutningen, hvis den vedtages.

Europa-Parlamentet stemte om forslaget under sin samling den 24.-25. marts 2010, hvor det fornødne flertal for at godkende Kommissionens udkast blev opnået.

Beslutningen kan derfor nu vedtages af Rådet med kvalificeret flertal, hvilket forventes at ske på rådsmødet den 22.-23. april 2010 eller et snarligt efterfølgende rådsmøde som et a-punkt.

2. Formål og indhold

Formålet med udkastet til rådsbeslutning er at fastlægge klare regler for, hvordan overvågningsaktiviteter, herunder redningsaktioner, og ilandsætning af reddede personer skal foregå, når disse finder sted inden for rammerne af en fælles FRONTEX-koordineret operation.

Med forslaget har det været Kommissionens ønske at sikre en ensartet fortolkning af de allerede gældende internationale regelsæt, der finder anvendelse i forbindelse med FRONTEX-koordinerede operationer til beskyttelse af søgrænserne, herunder vedrørende havret og asylret.

Det fremgår således af præamblen, at beslutningen ikke berører medlemsstaternes forpligtelser i medfør af internationale konventioner, ligesom foranstaltninger, som træffes under en overvågningsoperation, fuldt ud skal overholde forbuddet mod refoulement.

Det er endvidere sigtet med forslaget at sikre rammerne for en effektiv gennemførelse af operationerne, herunder ved at pege på, at såfremt der via internationale konventioner ikke kan findes et sikkert sted for ilandsætning af opbragte personer – eksempelvis fordi det land, der i medfør af de internationale regler bør påtage sig ansvaret, afstår herfra – vil ilandsætning ske i den medlemsstat, i hvis interesse operationen gennemføres. Dette følger, ifølge oplysninger fra FRONTEX, den fremgangsmåde der allerede benyttes under fælles operationer, idet bestemmelser herom i praksis nedskrives i den operative plan, som udarbejdes af FRONTEX og de deltagende medlemsstater forud for en operation.

Forslaget er opbygget sådan, at retningslinjerne fremgår af bilag til beslutningen, der ifølge beslutningen skal indgå i operationsplanen. Bilaget fastlægger detaljerede retningslinjer for henholdsvis opbringning, eftersøgnings- og redningsituationer og ilandsætning, herunder procedurerne for kommunikation med det koordinations-center, der nedsættes i forbindelse med påbegyndelse af en operation.

Under beskrivelsen af opbringning fremgår det, at der indenfor værtsmedlemsstatens territorialfarvand og den tilstødende zone kan træffes en række foranstaltninger, og at disse bør træffes med værtsmedlemsstatens tilladelse og i overensstemmelse med dennes instrukser. Relevante foranstaltninger kan bestå i at anmode om oplysninger fra skibet, at videregive oplysninger om manglende ret til at passere grænsen og pålægge skibet at ændre kurs, at standse, borde, ransage og beslaglægge skibet, samt at føre skibet eller de ombordværende til at tredjeland, eller til værtsmedlemsstaten for operationen eller en anden medlemsstat, der deltager i operationen.

I forbindelse med beskrivelsen af eftersøgnings- og redningsaktioner gengives de regler, der fremgår af den internationale havret, herunder kontakt til det redningskoordinationscenter, som er ansvarligt for det område, hvor situationen er opstået, samt at der i tilfælde, hvor det relevante center ikke svarer, skal rettes henvendelse til redningskoordinationscentret i den medlemsstat, der er geografisk nærmest.

I forhold til ilandsætning af standsede eller reddede personer fremgår det, at dette bør præciseres i operationsplanen for den pågældende operationen i overensstemmelse med folkeretten og gældende bilaterale aftaler. Det fremgår endvidere, at de pågældende, hvis muligt, bør ilandsættes i det tredjeland, som de er afrejst fra, eller gennem hvis territorialfarvande eller eftersøgnings- og redningsområde de er rejst, eller hvis dette ikke er muligt, på det geografisk nærmeste sted, hvor deres sikkerhed kan garanteres. Det fremgår endelig, at ingen må ilandsættes eller overdrages i strid med forbuddet mod refoulement, og at værtsmedlemsstatens kompetente myndigheder via koordinationscentret for operationen bør informeres, såfremt der er personer til stede på skibet, der har givet udtryk for frygt for forfølgelse.

De foreskrevne retningslinjer er i overensstemmelse med den internationale havret i øvrigt.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Beslutningen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

En FRONTEX-koordineret operation vil alene kunne finde sted på dansk territorium efter dansk anmodning.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er enig i, at der bør fastlægges fælles retningslinjer for redningsaktioner og ilandsætning af personer ved Frontex-operationer i overensstemmelse med relevante internationale forpligtelser.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

Det forventes, at størstedelen af medlemsstaterne vil støtte forslaget.

6. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandrings-samarbejdet (SPAIS) samt i Forsvarsministeriet, Søfartsstyrelsen og Danmarks Rederiforening.

Danmarks Rederiforening har anført, at det er væsentligt, at et handelsskib, der tager folk ombord, fortsat har mulighed for at vælge at sejle til den næste planlagte anløbshavn med henblik på ilandssætning.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet er i overensstemmelse med komitologi-proceduren blevet hørt med mulighed for at modsætte sig vedtagelsen af forslaget af de grunde, der fremgår af komitologi-proceduren, jf. rådsafgørelse 1999/468 af 28. juni 1999 som ændret ved rådsafgørelse 2006/512 af 17. juli 2006.

Europa-Parlamentet stemte om forslaget under sin samling den 24.-25. marts 2010, hvor det fornødne flertal for at godkende Kommissionens udkast blev opnået.

8. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet har ikke relevans for sagen henset til, at der er tale om en beslutning, der supplerer en fællesskabsforordning, der vedrører overvågningsaktiviteter, der finder sted un-

der fælles FRONTEX-koordinerede operationer.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark, da der er tale om uddybende retningslinjer for operationer, der koordineres af FRONTEX.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.